

T.C.
AFYONKARAHİSAR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
BACA TEMİZLİK HİZMETİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- Bu Yönerge, ısıtma ve pişirme sistemlerinde kullanılan bacaların periyodik temizlik işlemlerinin uygun yapılmamasından kaynaklı meydana gelebilecek yangın olaylarının en aza indirilmesi amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Yönerge, Afyonkarahisar Belediyesi sınırları içinde bulunan, tüm ısıtma ve pişirme sistemlerindeki bacaların periyodik temizliğini yapacak gerçek ya da tüzel kişilere ait şirketlerin yetkilendirilmesi, yaptıkları temizleme işinin denetlenmesi ve çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

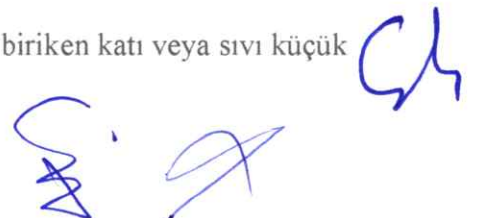
MADDE 3- Bu Yönerge; 18/12/2021 tarihli ve 31693 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Belediye İtfaiye Yönetmeliği’nin, 09/07/2015 tarihli ve 26735 sayılı Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik ile Afyonkarahisar Belediye Meclisinin 03/02/2020 tarihli ve 70 sayılı kararı ile yürürlüğe giren Afyonkarahisar Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü Görev ve Çalışma Yönetmeliği’nin verdiği sorumluluk ve yetkiye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- Bu Yönergenin uygulanmasında;

1. **Adi Baca:** Tek kolon halinde zeminden çatıya kadar yükselen, bir veya birden fazla birimin kullanabileceği şekilde tasarlanmış tek bir ağızla çatı dışına ulaşan bacaları,
2. **Atış Ağızı:** Baca sisteminde fandan sonra, açığa çıkan gaz, yağ ve buharları atmosfere taşıyan kısmın tamamını,
3. **Baca:** Isıtma ve pişirme sistemlerinde kullanılan yakıtlardan ve pişirme maddelerinden açığa çıkan gaz, yağ ve buharların güvenli şekilde atmosfere taşınmasını sağlayan ulaşım yolunun tamamını,
4. **Baca Başlığı (Şapkası):** Bacanın çekiş etkisini düzenleyerek harici etkilerden koruyan ve baca çıkış ucuna monte edilen şapka şeklindeki yapıyı,
5. **Baca Fırçası:** Baca içerisinde, biriken atıkları temizlemeye yarayan, değişik ebatlarda üretilmiş, çelik veya dayanıklı sert malzemelerden üretilmiş tel fırçaları,
6. **Baca Kamerası:** Bacanın içerisini yatay ve dikey yönde 360 derece görüntüleyebilen ve kayıt altına alabilen cihazları,
7. **Baca Temizleme Ağızı:** Bacanın temizlenmesinde kullanılan, baca cidarları (duvarları) üzerinde yer alan, kapatılabilen açıklıkları,
8. **Baca Temizleme Çıkırığı:** Makara üzerine sarılı esnek çelik tel ve baca kesitine uygun fırça aparatı ile birlikte kullanılan baca temizleme aletini,
9. **Basınçlı Su Makinesi:** Fan, davlumbaz ve baca kanallarında temizlik için kullanılan kimyasalın etkisiyle meydana gelen atıkları, basınçlı su sıkarak yıkamaya yarayan makineyi,

10. **Brülör:** Yakıt (sıvı ve gaz) ile havayı uygun oranda karıştırarak tam olarak yakılmasını ve kazana (yanma odasına) pompalayarak, ateşleyerek sürekli ısı (enerji) üretilmesini sağlayan cihazı,
11. **Hermetik ve Denge Bacalı Cihazlar:** Yanma için gerekli olan havayı, monte edildikleri ortamdan bağımsız olarak özel hava bağlantısı ile dış ortamdan alan, kapalı yanma odalı, yanma ürünlerini özel atık gaz elemanları ile dış ortama veren havalandırmaları bulundukları ortamdan bağımsız olan cihazları,
12. **Davlumbaz:** Pişirme işlemleri neticesinde açığa çıkan yağ buharını ve dumanı toplayıp, baca sistemine gönderen mekanizmayı,
13. **Dekupaj:** Kanallarda kontrol ve temizlik kapağı açmayı sağlayan kesme aletini,
14. **Dikey Kanal:** Davlumbaz ve yatay kanal yoluyla gelen buhar ve dumanı, binanın çatı mahyası üzerine kadar taşıyan, dairesel veya dikdörtgen kesitli baca sistemini,
15. **Duman Tableti:** Baca çekiş testi yapmak için üretilmiş olan, yakıldığında alev ve is oluşturmada duman çıkaran maddeyi,
16. **Ek-1 Yetkilendirme Denetim Formu:** Baca temizleme yetkisi için müracaat eden şirketlerin sahip olmaları gereken, ofis, ekip ve ekipmanların tespitinde kullanılacak matbu formu,
17. **Ek-2 Baca Denetim Formu:** Bacanın temizliği ile ilgili yapılan denetimlerde kullanılan matbu formu,
18. **Ek-3 Baca Temizlik Raporu:** Yetkili baca temizleme şirketlerinin yapmış oldukları iş ve işlemler sonrası düzenledikleri matbu formu,
19. **Emiş Ağzı:** Davlumbazlarda, yağ tutucu panelin ardından dumanın kanala girdiği bölümü,
20. **Exproof Aydınlatma Ünitesi:** Parlayıcı ve patlayıcı ortamlarda kullanılmaya uygun kablolu veya bataryalı aydınlatma cihazını,
21. **Fan:** Davlumbaz ve baca içerisinde yoğunlaşan atık gazın tahliye edilmesini kolaylaştırmak için kanalın farklı bölgelerine monte edilebilen hızlandırma motorlarını,
22. **Filtre:** Pişirme işlemlerinde açığa çıkan yağ buharlarının baca içerisine ve atmosfere geçişini engelleyen yağ tutucu süzgeci,
23. **Gülle:** Baca içinde mekanik bir şekilde hareket ettirilip baca duvarındaki her türlü birikintiyi dökerek temizlemeye yarayan metalden yapılan özel ağırlığı,
24. **Hava Atık Gaz Baca Sistemi:** C tipi cihazlarda (yoğuşmalı cihazlar dahil); cihaz mahallinden bağımsız olarak yanma için gerekli olan taze havayı, çatı üst seviyesinden itibaren fabrikasyon bir kanal vasıtası ile sağlayan, yanma sonucu oluşan atık gazı ilgili standartlara uygun malzemeden yapılmış bir baca ile çatı üst seviyesinden dışarı tahliye eden iç içe aynı merkezli 2 kanaldan oluşan dikey baca sistemini,
25. **Hücreli Fan:** Fan motorunun kapalı bir hücre içinde olduğu fanları,
26. **Kalorifer Isıtma Kazanı:** Yakıtların yakılarak enerjiye dönüştürüldüğü yeri,
27. **Kanal Tipi Fan:** Kanal içine monte edilen fanları,
28. **Karabinalı Can Kurtarma İpi:** Açılıp kapanabilen kilit sistemine bağlı yeterli uzunluk ve mukavemetteki can emniyet ipi (halat),
29. **Kaskad Baca:** Birden fazla yakıcı cihazın baca bağlantı ağzlarının yatayda oluşturulan kollektör ile ortak bir duman kanalına bağlandığı baca sistemini,
30. **Kişisel Koruyucu Donanım:** Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliğini etkileyebilecek bir veya birden fazla riske karşı koruyan; çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,
31. **Kontrol Kapağı:** Bacayı temizlemek ve kirliliği kontrol etmek için kullanılan, vidalı veya menteşeli, sızdırmaz özellikte metal kapakları,
32. **Kurum:** Tam yanmanın olmadığı durumlarda, baca içerisinde biriken katı veya sıvı küçük parçacıkları,

33. **Koruyucu Gözlük:** Çalışan kişinin gözlerini tehlikelere karşı koruyan kişisel koruyucu malzemeyi,
34. **Köpük Makinesi:** Fan, davlumbaz ve bacalarda biriken yağ tabakasını çözmek için, deterjanı köpük haline getirerek bu bölgeye püskürten cihazı,
35. **Müstakil Baca:** Tek kolon halinde hitap edeceği birimden çatıya kadar yükselen ve sadece bir sistemin kullanımına göre tasarlanmış bacayı,
36. **Partikül Tutucu Maske:** Zehirli gaz ısı ve tozlardan korunmak için ağız ve buruna takılan kişisel koruyucu malzemeyi,
37. **Salyangoz Fan:** Hava emişini göbek kısmından alan, sırt kısmından çıkaran şekil olarak salyangoza benzeyen fanları,
38. **İspatula:** Bacalarda birikmiş ve katılaşmış olan kurum, zift, yanık yağ vb. maddeleri kazımaya yarayan aleti,
39. **Şönt (Ortak) Baca:** Zeminden çatıya kadar yükselen ana baca ve buna bağlanan her birime ait branşmanlardan meydana gelen bacayı,
40. **Vargel (Gelberi):** Kazınarak açığa çıkan kurum ve atığı toplamaya yarayan aleti,
41. **Yağ tutucu filtre:** Pişirme ve kızartma işlemleri neticesinde açığa çıkan yağ buharını tutan, davlumbaz, kanal ve fanlara monte edilebilen aparatı,
42. **Yağ Tutucu Panel:** Pişirme ve kızartma işlemleri neticesinde alt taraftan aldığı buhara karşı geçirgen olup yukarıdan damlayacak yağlara karşı bir engel olan aparatı,
43. **Yakıt Deposu:** Yakıtların stok edildiği yeri,
44. **Yakıt:** Gaz, sıvı ya da katı halde bulunan ve yakılarak enerjiye dönüştürülebilen maddelerin tümünü,
45. **Yatay Kanal:** Açığa çıkan duman ve yağ buharlarını, yatay olarak taşıyan sistemi,
46. **Yetki Dönemi:** Baca temizleme şirketlerinin yetki belgesi aldıktan sonraki çalışma süresini, ifade eder.

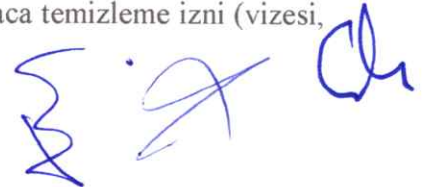
İKİNCİ BÖLÜM

İtfaiye Müdürlüğü Görev Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 5- Baca Denetimi; İtfaiye Müdürünün başkanlığında, İtfaiye Müdürlüğünde görevli en az iki kişiden oluşturulur. Görevli personel, ayrıca denetleme kurulunda görev alabilir.

İtfaiye Müdürlüğü Görev Yetki ve Sorumlulukları Şunlardır:

1. Afyonkarahisar Belediyesi sınırları içerisinde gelen talepler doğrultusunda baca temizliği yapar veya yaptırır,
2. Afyonkarahisar Belediyesi sınırları içerisinde bacaları yangına karşı önlemler yönünden denetlemek,
3. Her yıl, bir sonraki yıl için bacaların temizleme, yıllık yetkilendirme ve vize ücretinin belirlenerek, Afyonkarahisar Belediye meclisince onaylanması hususunda Mali Hizmetler Müdürlüğü'ne sunmak,
4. Yetki belgesi talep eden şirketlerden yönergedeki şartları taşıyanları yetkilendirilmek üzere İtfaiye Müdürlüğü'nün onayına sunmak,
5. Temizlik ve denetim faaliyetlerinin raporlarını incelemek, aksaklıkları tespit ederek gerekli önleyici ve iyileştirici önlemleri aldirmek,
6. Özel firma veya kuruluşlar tarafından baca temizleme izin belgesi almak için müracaat edildiğinde yönerge şartları yerine getirmeleri halinde 1 yıllık baca temizleme izni (vizesi,

- yetki belgesi) verilir,
7. Özel firma veya kuruluşların çalışmasının devamı halinde her yıl izin belgesi yenilenir,
 8. İzin verilen özel firma veya kuruluşların personeline baca temizliği eğitimi İtfaiye Müdürlüğü tarafından verilebilir.

Baca Temizleme Şirketlerinin Yetkilendirilmesi, İhtarlar ve Yetki İptali

Baca Temizleme Şirketlerinin Yetkilendirilmesi

MADDE 6- Afyonkarahisar Belediyesi sınırları içerisinde baca temizleme işi İtfaiye Müdürlüğü'nce veya İtfaiye Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş şirketlerce yapılır. Baca temizleme yetki belgesi almak isteyen şirketlerin müracaatları yetkili imzası ve şirket kaşesi ile yapılır. Şirketler aşağıdaki şekilde yetkilendirilir;

Baca Temizleme Yetki Belgesi almak veya yenilemek isteyen tüm şirketler, müracaatlarını devam eden yetki döneminin Ekim ayında yapar. En geç 15 Aralık'a kadar Ek-1'de belirtilen şartları yerine getirir. İtfaiye Müdürlüğü'nün onayı ile yetki almış olur.

Yetki belgesini yenilemek isteyen şirketler; yetki almak için müracaat yapmaları halinde, almış oldukları ihtarlar, hakkında yapılan şikâyetler, yetki aldığı kurum ve hizmet verdiği kişi veya kuruluşlarla iletişimi, yetkili bulundukları süre içinde yapmış oldukları tüm faaliyetleri değerlendirilir. Uygun görülenler yetkilendirme sürecine dâhil edilir.

Yetkisi iptal edilen şirket, bir sonraki yetki döneminde aynı unvan, adres veya şahıs adı altında müracaat yapamaz.

Yetki almak için müracaat yapan şirketler aşağıdaki esaslara göre denetlenir.

Şirketler Ek-1'de istenilen şartlara göre denetlenir. Ek-1 'de belirtilen malzeme ve belgelerin ibraz edilmesi istenir. Baca Temizleme Yetki Belgesi almak isteyen şirketlerde asgari 2 baca temizleme personeli bulundurur. Personeline madde 10'da belirtilen eğitimleri aldırır ve belgelendirir. Uygun şartları taşıyan şirketler 1 yıl süre ile yetkilendirilir. Yetki dönemi 1 yıl süreli olup, birinci yılın 31 Aralık günü bitiminde sona erer.

Baca temizlik yetki belgesi almış şirketlere verilecek ihtarlar ve yetki iptali

MADDE 7- Baca temizlik yetki belgesi almış şirketlere verilecek ihtarlar ve yetki iptalini gerektiren durumlar;

1. Baca temizlik hizmet talepleri 3 iş günü içerisinde yerine getirmemek.
2. Temizlik işini yetersiz yapmak.
3. Yanıltıcı beyanda bulunmak veya yanıltıcı rapor düzenlemek.
4. Yetkili şirketlerin yöneticileri veya vekilleri, İtfaiye Müdürlüğü'nün toplantı davetine, 3 kez mazeretsiz katılmamak.
5. İtfaiye Müdürlüğü'nden elden alınacak yazılı bildirimleri 2 kez süresi içinde teslim almamak.
6. Yönergede belirtilen şartlara uygun olmayan personel çalıştırmak.
7. Yapılan temizlik işlemleri sonrasında kullanılan fatura, makbuz ve rapor vb. evraklar ile kişi ve kuruluşlara yapılan pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinde kullanılan doküman, broşür, afiş, tabela, internet vb. yerlerde Afyonkarahisar Belediyesi ve İtfaiye Müdürlüğü

isim ve logosunu kullanmak.

8. Baca sistemlerinin temizliği yapıldıktan sonra Ek-3'deki Baca temizlik raporunu düzenlememek, eksik doldurmak veya haricinde belge düzenlemek.

Yukarıdaki durumların oluşması halinde yazılı savunması istenir. Savunmasını 3 iş günü içerisinde vermediği veya savunmadaki gerekçeleri yeterli görülmediği takdirde şirkete ihtar verilir. Yetki dönemi içerisinde, 5 kez ihtar alan şirketlerin yetki belgesinin, iptali için İtfaiye Müdürlüğü'nün onayına sunulur. Yetki iptali, şirkete tebliğ edildiği tarihten itibaren başlar. Tebligat yöntemi İtfaiye Müdürlüğünde veya şirket adresine tebliğ şeklinde yapılacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Temizlik, Çalışma, Eğitim ve İletişim Esasları Bacaların Temizleme Periyotları ile İlgili Esaslar

MADDE 8- Sıvı ve katı yakıtlı kazanların bacalarının altında bir kurum temizleme menfezi bulunması ve yılda en az iki defa yetkili kişilere temizlettirilmesi gerekir. Bacaların temizliğinden bina sahibi ve yöneticisi sorumludur.

Sobalarda, odun ve kömür gibi yüksek oranda is bırakan yakıt kullanıldığı takdirde borular ayda bir, bacalar 2 ayda bir temizlenir. (Borular, kullanıcıların kendileri tarafından temizlenebilir) Merkezi sistemli veya bireysel olarak kullanılan Doğalgaz ve LPG ile ısınan tüm binaların bacalarının kontrol, bakım ve temizliği yılda en az bir defa yapılır.

Baca Temizlik Şirketlerinin Çalışma Esasları ;

MADDE 9- Baca temizlik işi yapacak olan şirketler; İtfaiye Müdürlüğü tarafından yetkilendirilir.

Yetkili şirketler, yaptıkları baca temizlik hizmetlerini Ek-3'e göre doldururlar, yapılan temizlik işini rapor sıra numarasıyla 7 iş günü içerisinde İtfaiye Müdürlüğüne iletirler. Bu hizmet sonucunda doldurulan Ek-3'ü 5 yıl süre ile muhafaza etmekle yükümlüdürler.

Yetkili şirketlerin personelleri, temizlik talebi için gittikleri mekânlarda, kimliklerini zorunlu olarak, görülür şekilde taşırlar ve istenilmesi halinde şirket yetki belgesini de ibraz ederler. Yetkili şirketler, kullanıcı talebi ile olsa dahi, eksik veya yarım iş yapamaz. Sistemdeki hayati risk dikkate alınarak fiziki engellerden dolayı eksik yapılmış işler, İtfaiye Müdürlüğü'ne ve ilgili kullanıcıya ivedi olarak bildirilir.

Temizlik ekipleri, iş mahallerinde gerekli yangın güvenliği önlemlerini alırlar ve çevreyi temiz bırakırlar. Yetkili Baca temizleme şirketleri yaptıkları temizlik iş ve işlemleri sonrasında Baca Temizleme ve Denetim yönergesinde belirtilen Ek-3 haricinde belge düzenleyemez. Yapılan temizliğin yetersizliğinden meydana gelebilecek can ve mal kaybından temizliği yapan şirket sorumludur. Yetkili şirketler çalışmaları esnasında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirleri aldıkları zorunludur.

Temizlik yapan ekipler temizlik öncesi ve temizlik sonrası görüntüleri kullanıcıya teslim etmek zorundadır. Baca temizlik şirketleri faaliyet süresi içerisinde yeni personel aldıklarında madde 10'da belirtilen eğitimleri aldırır. İşten ayrılan veya işe başlatılan personel bilgilerini İtfaiye Müdürlüğü'ne bildirmekle yükümlüdür.

Baca temizliği, kanal bağlantı noktalarını sökerek veya her 2 metrede bir kapak açmak suretiyle yapılır. Yetkili şirketler, temizliğin yapılacağı adrese, gün ve saat bildirerek zamanında gitmek zorundadır. Yetkili şirketler, temizlik için yapılan müracaatların hepsini değerlendirmek zorundadır.

Baca temizliği ve denetimlerde öncelik sırası aşağıda belirtildiği gibidir;

1. Kurumsal binalar (Eğitim, sağlık, tutukevi, ıslahevi ve cezaevi amaçlı kullanılan binalar),
2. Konutlar ,
3. Konaklama amaçlı binalar (otel, motel, pansiyon, yurtlar, kamplar vb. tesisler),
4. Toplanma amaçlı binalar (Yeme-içme, eğlence, spor, terminal, liman, havaalanı vb.),
5. Endüstriyel amaçlı binalar (Fabrika, imalathane vb.),
6. Büro binaları.

Eğitim

MADDE 10- Baca temizlik işini yapacak personelin alması gereken eğitimler;

1. Yanma Yangın Bilgisi ve Yangına Müdahale Teknikleri,
2. Baca Bilgisi, Baca Temizleme Yöntem ve Teknikleri,
3. Baca Temizleme ve Denetim Yönergesi,
4. Yüksekte Çalışma Eğitimi,
5. İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi.

Yetkili şirketlerin, İtfaiye Müdürlüğü ile iletişim esasları

MADDE 11-Yetkili Baca Temizleme şirketleri, bu Yönergenin uygulanmasında İtfaiye Müdürlüğü ile işbirliği içinde çalışırlar.

Yetkili şirketler ile iletişim; Afyonkarahisar Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü, Yetkili Baca Temizleme şirketleri ile kuracağı iletişimi yazılı, elektronik posta ile yapar. Yazılı bildirim, İtfaiye Müdürlüğü'nden elden 5 iş günü içinde imza karşılığında bu bildirimleri almakla yükümlüdürler.

Elektronik posta ile bildirim yayımlandıkları tarihten itibaren 3 iş günü içerisinde yetkili şirketler tarafından alınmış kabul edilir.

Yetkili şirketlere yapılacak toplantı daveti;

İtfaiye Müdürlüğü, yetkili şirketlerle yapacağı toplantı gerekçesini, gündemini, tarih, adres ve saatini, gönderilen elektronik posta ile veya <http://www.afyon.bel.tr/> adresindeki "Duyuru-İlan" bölümünde en az 3 iş günü önceden duyurmak zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Baca Kullanıcıları ile İlgili Esaslar

Baca Kullanıcıları ile ilgili esaslar

MADDE 12- Yetkili şirketlerin verdiği rapor doğrultusunda, ısıtma ve pişirme sistemlerinde kullanılan bacaların, bakımı ve onarımı, öngörülen süre içerisinde kullanıcı tarafından

yaptırılır.

Isıtma ve pişirme sistemlerinde kullanılan bacaların ilgili standartlarda olmasından ve yönetmeliklerde belirtilen aralıklarla temizlenmesinden, bina, daire veya iş yeri sahipleri, yöneticileri, şirket müdürleri ya da görevlendirilmiş olan 3. şahıslar sorumludur. Bu Yönergenin 8. maddesi ve Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliği'nde belirtilen süreler içerisinde bacaların temizliğinin yaptırılması zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Çeşitli Hükümler

MADDE 13- Bu Yönerge ile ilgili mevzuat hükümleri arasında çelişki olması halinde;

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, Binalarda Isı Yalıtımı Yönetmeliği, Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliği Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri öncelikle uygulanır.

Yönerge Ekleri

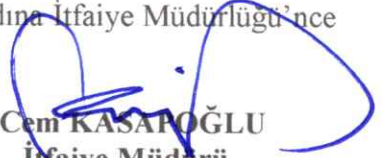
MADDE 14- İtfaiye Müdürlüğü ve yetkili şirketlerin çalışmalarında kullandıkları EK-1, EK-2 ve EK-3'den meydana gelen 3 sayfalık ekler, bu Yönergenin devamı olup, yeni eklerin ilave edilmesi, eksiltilmesi, değiştirilmesi, basılması ve dağıtılması yetkisi Afyonkarahisar İtfaiye Müdürlüğü'ne aittir.

Yürürlük

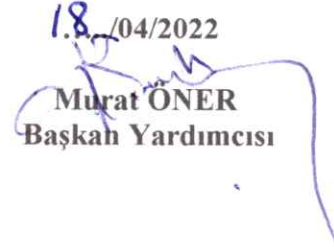
MADDE 15- Bu Yönerge hükümleri imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- İşbu Yönerge, Afyonkarahisar Belediye Başkanlığı adına İtfaiye Müdürlüğü'nce yürütülür.

Cem KASAPPOĞLU
İtfaiye Müdürü

Uygun görüşle arz ederim.

Murat ÖNER
Başkan Yardımcısı

OLUR
19/04/2022
Mehmet ZEYBEK
Belediye Başkanı